

Sygn. akt IV P 21/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu IV Wydział Pracy

w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Dominik Bednarski
Ławnicy:	Andrzej Balicki, Mirosława Grochowska
Protokolant:	-----

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2021 roku w Grudziądzu

na rozprawie sprawy z powództwa **T. Z.**

przeciwko **(...) sp. z o.o. w (...) sp. z o.o. w W.**

o wydanie świadectwa pracy i ustalenie

działając na podstawie art. 15 zzs(2) ustawy z 2.03.2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.) na posiedzeniu niejawnym

ORZĘKA:

I. uchyla wyrok zaoczny wydany przez Sąd Rejonowy w Grudziądzu dnia 30.01.2018r. w sprawie o sygn. akt IV P 386/17;

II. powództwo oddala;

III. nie obciąża powoda należnymi pozwanym kosztami procesu, w tym kosztami za instancję odwoławczą;

IV. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IV P 21/20

UZASADNIENIE

Powód T. Z. domagał się w sprawie przeciwko **pozwany (...)** **sp. z o.o. w (...)** **sp. z o.o. w W.** ustalenia stosunku pracy w okresie 3.08.2011r. do 31.12.2016r. oraz wydania przez pozwanych świadectw pracy.

W uzasadnieniu wskazał, że z pozwany (...) sp. z o.o. w W. (obecnie: (...) sp. z o.o. w W.) zawarł łącznie sześć umów zlecenia na okres od 3 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r. dotyczących ochrony mienia obiektów (...) Oddział w G. przy ul. (...) w G.. Powód podnosił, że praca wykonywana przez powoda miała cechy umowy o pracę, o której mowa w art. 22 k.p. Powód wykonywał pracę osobiście w ściśle określonych godzinach zgodnie z

grafikiem. Grafik był ustalany przez powoda po uzgodnieniu z pozostałymi pracownikami, przy czym faktycznie był zatwierdzany przez koordynatora, któremu należało dostarczyć aktualny grafik. Praca była wykonywana pod nadzorem i kontrolowana. Powód był podporządkowany bezpośrednio przełożonemu R. G.. Praca musiała być wykonywana osobiście. Pozwany wykluczał możliwość świadczenia pracy przez osoby trzecie mimo takiego zapisu w umowie. Wykonywanie pracy w określonych godzinach pracy pod nadzorem i kierownictwem przełożonych za wynagrodzeniem w uznaniu powoda wyczerpywało znamiona pracy, o której mowa w Kodeksie pracy.

Pozew przeciwko (...) **sp. z o.o. w W.** zawierał również żądanie zasądzenia od pozwanego kwoty 21.161,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od poszczególnych kwot: 871,2 zł od 21 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty, 1068,32 zł od 21 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty, 874,08 zł od dnia 21 lutego 2015 r. do dnia zapłaty, 1165,44 zł od dnia 21 marca 2015 r. do dnia zapłaty, 700 zł od dnia 21 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty, 971,20 zł od dnia 21 maja 2015 r. do dnia zapłaty, 874,08 zł od dnia 21 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty

Zarządzeniem z dnia 11 grudnia 2017 r., roszczenia pieniężne powoda zostały wyłączane do odrębnego rozpoznania.

Na rozprawie w dniu 30 stycznia 2018 r. (k. 57), Sąd Rejonowy w Grudziądzu wydał wyrok zaoczny nakazujący pozwanemu (...) **sp. z o.o. w W.** wydanie powodowi świadectwa pracy za okres pracy powoda od 3 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r. jako pracownika ochrony w pełnym wymiarze czasu pracy. Pozwany został obciążony kosztami procesu.

Pozwany (...) sp. z o.o. w W. (obecnie: (...) sp. z o.o. w W.) złożył sprzeciw od wyroku zaocznego z dnia 30 stycznia 2018 r. (k. 62-65). Wniósł o uchylenie wyroku zaocznego i oddalenie powództwa w całości, zawieszenie rygору natychmiastowej wykonalności. Z tego powodu, że dotychczasowa korespondencja została błędnie doręczona na adres wskazany przez powoda, który nie jest adresem siedziby pozwanego, co uniemożliwiło pozwanemu podjęcie obrony w sprawie, obciążenie powoda kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwany zaprzeczył faktom i twierdzeniom powoda w części wykraczającej poza następujące okoliczności. Pozwany wyjaśniał, że powód zawarł pierwszą umowę z pozwanym 22 września 2015 r., wynika to z dokumentów załączonych do pozwu. Umowy wcześniejsze, według pozwanego, zawierane były z innymi podmiotami. Zakres żądań pozwu nie pokrywa się i przekracza okres współpracy stron zgodnie z dokumentacją załączoną do pozwu. Powód zawarł z pozwanym dwie umowy z 22 września 2015 r. oraz 22 listopada 2015 r. i wystawił dwa rachunki za miesiąc wrzesień i listopad 2015 r. i był to zdaniem pozwanego jedyny okres, za który można rozpatrywać żądania pozwu. Pozwany zaprzeczył, że poza wymienionym wyżej okresem łączyła go z powodem jakakolwiek umowa. Poza tym, pozwany również kwestionował, że umowa, którą powód realizował najęto rzecz, nosiła cechy stosunku pracy. Powód według pozwanego nie wskazał czego dotyczą kwoty objęte żądaniem pozwu.

Na rozprawie w dniu 19 kwietnia 2018 r. (k. 97) Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) **sp. z o.o. z siedzibą w W.**, któremu doręczono odpis postanowienia i odpis pozwu.

W odpowiedzi na pozew (k. 99-102) (...) **sp. z o.o. w W.** wniosła o oddalenie powództwa i potwierdziła, że łączyła go z powodem współpraca, która nie nosiła cech charakteryzujących stosunek umowy o pracę. Pozwany wniósł o przesłuchanie w charakterze świadka Dyrektora Oddziału Z. K..

Wyrokiem z dnia 19 czerwca 2018r. (k. 142-142v.) Sąd Rejonowy w Grudziądzu:

1. Ustalił, że powód T. Z. od 3 sierpnia 2011 r. do 21 września 2016 r. był zatrudniony u pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze pracownika czynności związane z ochroną mienia klientów oraz od dnia 22 września 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. był zatrudniony u pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze pracownika wykonującego czynności związane z ochroną mienia klientów.

2. Nakazał pozwanemu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wydanie powodowi świadectwa pracy.

3. Nakazał pozwanemu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wydanie powodowi świadectwa pracy.
4. Zasądził od pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Grudziądzu kwotę 30,00 zł. (trzydzieści złotych) tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony.
5. Zasądził od pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Grudziądzu kwotę 30,00 zł (trzydzieści złotych) tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony.

Apelacje od powyższego wyroku wniosły obie pozwane spółki reprezentowane przez pełnomocników procesowych.

Wyrokiem z dnia 30.11.2018r. wydanym w sprawie IV Pa 50/118 Sąd Okręgowy w Toruniu uchylił powyższy wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Grudziądzu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego (k. 215).

Wyrokiem z dnia 04.07.2019r. (k. 245-245.) Sąd Rejonowy w Grudziądzu:

I. uchylił wyrok zaoczny wydany przez Sąd Rejonowy w Grudziądzu dnia 30.01.2018r. w sprawie o sygn. akt IV P 386/17;

II. ustalił, iż powód T. Z. od 3.08.2011r. do 31.08.2011r. oraz od 01.08.2012r. do 21.09.2016r. był zatrudniony u pozwanego (...) sp. z o.o. w W. w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze pracownika wykonującego czynności związane z ochroną mienia klientów;

III. ustalił, iż powód T. Z. od 22.09.2016r. do 26.12.2016r. był zatrudniony u pozwanego (...) sp. z o.o. w W. (dawniej (...) sp. z o.o. w W.) w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze pracownika wykonującego czynności związane z ochroną mienia klientów;

IV. nakazał pozwanemu (...) sp. z o.o. w W. wydać powodowi świadectwo pracy;

V. nakazał pozwanemu (...) sp. z o.o. w W. wydać powodowi świadectwo pracy;

VI. w pozostałym zakresie powództwo oddalił;

VII. nie obciążył powoda kosztami procesu należnymi pozwanym w zakresie przegranej części procesu;

VIII. nakazał pobrać od pozwanego (...) sp. z o.o. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Grudziądzu kwotę 30,00 zł (trzydzieści złotych) tytułem opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony;

IX. nakazał pobrać od pozwanego (...) sp. z o.o. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Grudziądzu kwotę 30,00 zł (trzydzieści złotych) tytułem opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony;

X. obciążył pozwanego (...) sp. z o.o. w W. poniesionymi przez niego kosztami procesu, w tym kosztami procesu za instancję odwoławczą;

XI. obciążył pozwanego (...) sp. z o.o. w W. poniesionymi przez niego kosztami procesu, w tym kosztami procesu za instancję odwoławczą.

Apelacje od powyższego wyroku wniosły obie pozwane spółki reprezentowane przez pełnomocników procesowych.

Wyrokiem z dnia 10.01.2020r. wydanym w sprawie IV Pa 50/19 Sąd Okręgowy w Toruniu uchylił w/w wyrok Sądu Rejonowego w pkt I-V oraz VII-XI i w tym zakresie przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego (k. 215).

Pozwani w dalszym toku postępowania podtrzymali swoje stanowiska w sprawie.

Stanowisko powoda uległo zmianie o tyle, iż - jak należy sądzić – twierdził teraz, iż przez cały okres objęty żądaniem pozwu był zatrudniony jedynie przez pozwanego (...) sp. z o.o. w W. (por. 00:00:02 e-protokołu rozprawy z dnia 25.03.2021r. – k. 492).

Na rozprawie w dniu 02.07.2020r. Sąd pouczył powoda o treści art. 3, 5 oraz 232 k.p.c. oraz o możliwości wnioskowania o pełnomocnika z urzędu oraz o prawdopodobnym rozstrzygnięciu tego postępowania wpadkowego (k. 333v.).

Na podstawie art. 15zszs(2) ustawy z 2.03.2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.) przewodniczący zamknął rozprawę a Sąd wydał wyrok na posiedzeniu niejawnym.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd ustalił, co następuje:

Dnia 3.08.2011r. powód T. Z. oraz (...) sp. z o.o. w W. zawarli **umowę zlecenia nr (...)**, na mocy której powód zobowiązał się „dokonać zabezpieczenia technicznego obiektu”. Termin wykonania „pracy” ustalono „od dnia 03.08.2011 do dnia 31.08.2011”.

Za wykonanie prac zgodnie z ustaleniami umowy strony ustaliły wynagrodzenie w kwocie brutto 1.385,30zł. Wynagrodzenie miało być wypłacone powodowi po stwierdzeniu wykonania pracy przez (...) sp. z o.o. w W. oraz po przedstawieniu przez powoda rachunku, w terminie do 29-tego dnia miesiąca po miesiącu, w którym została wykonana usługa.

Każda ze stron miała prawo do wcześniejszego rozwiązania umowy przy zachowaniu 3 dniowego okresu wypowiedzenia.

(dowód: umowa – k. 14 akt)

W tym samym dniu powód oraz Agencja Pomocy (...) Sp. z o.o. w W. zawarli umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonanie przez powoda czynności organizacyjno-przygotowawczych związanych z usługami ochrony mienia .

Za wykonanie prac zgodnie z ustaleniami umowy strony ustaliły wynagrodzenie w kwocie brutto 50,00zł.

(dowód: umowa – k 15)

Dnia 1.08.2012r. powód T. Z. oraz (...) sp. z o.o. w W. zawarli **umowę zlecenia nr (...)**, na mocy której powód zobowiązał się wykonać usługi ochrony mienia klientów (...) sp. z o.o. w W. w dniach i godzinach ustalanych samodzielnie przez powoda w formie harmonogramu na każdy kolejny miesiąc wykonywania umowy i przekazywanych (...) sp. z o.o. w W. do ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego.

Tytułem wynagrodzenia (...) sp. z o.o. w W. zobowiązało się płacić powodowi wynagrodzenie miesięczne ustalone z dołu w wysokości wynikającej z rachunku uwzględniającego nakład pracy.

Umowa stanowiła, iż w przypadku zaistnienia okoliczności uniemożliwiających powodowi osobiste objęcie służby powód jest zobowiązany wyznaczyć zastępcę zawiadamiając o tych okolicznościach oraz o osobie zastępcy, miejscu jego zamieszkania i telefonie kontaktowym osoby wskazane przez (...) sp. z o.o. w W. z co najmniej trzydniowym wyprzedzeniem.

Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Przewidywała dla każdej ze stron prawo jej wypowiedzenia za trzydniowym wypowiedzeniem.

(dowód: umowa – k. 7 akt)

Dnia 1.10.2013r. powód T. Z. oraz (...) sp. z o.o. w W. zawarli **umowę zlecenia nr (...)**, na mocy której powód zobowiązał się wykonać usługi ochrony mienia klientów (...) sp. z o.o. w W. w dniach i godzinach ustalanych samodzielnie przez powoda w formie harmonogramu na każdy kolejny miesiąc wykonywania umowy i przekazywanych (...) sp. z o.o. w W. do ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego.

Tytułem wynagrodzenia (...) sp. z o.o. w W. zobowiązało się płacić powodowi wynagrodzenie miesięczne ustalone z dołu w wysokości wynikającej z rachunku uwzględniającego nakład pracy.

Umowa stanowiła, iż w przypadku zaistnienia okoliczności uniemożliwiających powodowi osobiste objęcie służby powód jest zobowiązany wyznaczyć zastępcę zawiadamiając o tych okolicznościach oraz o osobie zastępcy, miejscu jego zamieszkania i telefonie kontaktowym osoby wskazane przez (...) sp. z o.o. w W. z co najmniej trzydniowym wyprzedzeniem.

Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Przewidywała dla każdej ze stron prawo jej wypowiedzenia za trzydniowym wypowiedzeniem

(dowód: umowa – k. 9 akt)

Dnia 1.01.2016r. powód T. Z. oraz (...) sp. z o.o. w W. zawarli **umowę zlecenia nr (...)**, na mocy której powód zobowiązał się wykonywać na rzecz (...) sp. z o.o. w W. usługi ochrony mienia klientów (...) sp. z o.o. w W., zgodnie z zapotrzebowaniem godzinowym (...) sp. z o.o. w W. na dany miesiąc kalendarzowy, przekazywanym powodowi najpóźniej do dnia 20 miesiąca poprzedzającego miesiąc realizacji usługi.

Na mocy ust. 2 umowy powód miał samodzielnie ustalać dni i godziny realizacji zapotrzebowania miesięcznego (...) sp. z o.o. w W. w formie harmonogramu przekazywanego (...) sp. z o.o. w W. do ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc realizacji usługi.

Tytułem wynagrodzenia (...) sp. z o.o. w W. zobowiązał się płacić powodowi wynagrodzenie miesięczne ustalone z dołu, w wysokości wynikającej z rachunku uwzględniającego nakład pracy, jednakże w każdym przypadku nie większe niż 1.850 zł brutto/miesięcznie. Powód miał przedstawiać (...) sp. z o.o. w W. stosowny rachunek w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po rozliczonym miesiącu.

Powód nie miał prawa do świadczenia usług objętych umową w rozmiarze przekraczającym kwotowy limit wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa powyżej. Realizacja przez powoda usług w zakresie przekraczającym powyższy limit kwotowy bez uprzedniej pisemnej zgody (...) sp. z o.o. w W. nie uprawniała powoda do jakiegokolwiek dodatkowego wynagrodzenia z tego tytułu.

Umowa stanowiła, iż w przypadku zaistnienia okoliczności uniemożliwiających powodowi osobiste objęcie służby powód jest zobowiązany wyznaczyć zastępcę zawiadamiając o tych okolicznościach oraz o osobie zastępcy, miejscu jego zamieszkania i telefonie kontaktowym osoby wskazane przez (...) sp. z o.o. w W. z co najmniej trzydniowym wyprzedzeniem.

Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Przewidywała dla każdej ze stron prawo jej wypowiedzenia za trzydniowym wypowiedzeniem

(dowód: umowa – k. 11 akt)

Okoliczności podpisania umów z pozwanym (...) sp. z o.o. w W. były takie, iż firma ta wygrała przetarg na ochronę obiektu gazowni w G.. Wcześniej powód również był tam zatrudniony jako ochroniarz. Poprzednia firma zatrudniała ochroniarzy na umowy zlecenia. (...) sp. z o.o. w W. miała generalną politykę polegającą na tym, iż z ochroniarzami nie mającymi innego źródła utrzymania zawierała umowy o pracę, z mającymi takie źródło (należał do nich powód)

- umowy zlecenia. (...) sp. z o.o. w W. zaproponowało powodowi umowę zlecenia. Powód dobrowolnie wyraził na to zgodę. Przesłano do niego umowę, którą powód podpisaną odesłał. Inni zatrudnieni zrobili podobnie. Im również (...) sp. z o.o. w W. zaproponowało umowę zlecenia. Na obiekcie w G. nie było możliwości negocjacji podstawy zatrudnienia.

(dowód: przesłuchanie świadka Z. K. – k. 129v., 328v., przesłuchanie powoda – k. 493, zeznania świadka J. M. (1) – k. 492v.)

Na obiekcie w G. wszyscy byli zatrudniani na umowę zlecenia, bo tak była wartość kontraktu z (...). Wartość kontraktu była za mała na zawarcie umów o pracę. Większość zatrudnionych to byli emerytowani policjanci i wojskowi. Oni chcieli dorobić tylko parę złotych. Gdyby powód chciał zawrzeć umowę o pracę, to na pewno do jej podpisania by nie doszło, ponieważ powód pobierał emeryturę.

(dowód: przesłuchanie świadka M. K. (1) – k. 332-332v.)

Działający w imieniu (...) sp. z o.o. w W. Z. K. powiedział powodowi, iż na razie jest umowa zlecenia, a potem może będzie umowa o pracę. Przez cały okres zatrudnienia przez pozwanego (...) sp. z o.o. w W. powód kilka razy rozmawiał o możliwości zmiany podstawy swego zatrudnienia. Ostatni raz w grudniu 2016r., co doprowadziło do kłótni ze Z. K.. Ten ostatni sam sporządził grafik pracy na obiekcie gazowni na styczeń 2017r. Powód nie został w nim ujęty. Powód dowiedział się o tym wcześniej i – w odpowiedzi – jeszcze w grudniu 2016r. zrezygnował z zatrudnienia.

(dowód: przesłuchanie powoda – k. 493-493v., przesłuchanie świadka Z. K. – k. 129v.)

W okolicach początku 2016r. powód otrzymał od zatrudniającego go podmiotu informację o treści: „w związku ze zmianą przepisów o ubezpieczeniach społecznych proszę podpisać załączone umowy (1 egz. wraca do nas) oraz oba oświadczenia. Załączona umowa będzie obowiązywać na czas nieokreślony. Do niej będą co miesiąc wystawiane rachunki (jeden miesięcznie) W przypadku przekroczenia kwoty brutto 1.850 będzie wystawiona nowa umowa. Dokumenty podpisane i wypełnione muszą wrócić do biura w B. do 31.01.2016r. W przypadku zwrotu dokumentów nie będzie możliwości naliczenia pensji(...)”

(dowód: pismo – k. 89)

Dnia 22.09.2016r. powód T. Z. oraz (...) sp. z o.o. w W. zawarli **umowę zlecenia nr (...)**, na mocy której powód zobowiązał się wykonywać usługi ochrony mienia klientów (...) sp. z o.o. w W. dniach i godzinach samodzielnie ustalanych przez powoda.

Tytułem wynagrodzenia (...) sp. z o.o. w W. zobowiązał się płacić powodowi wynagrodzenie miesięczne ustalone z dołu w wysokości wynikającej z rachunku uwzględniającego nakład pracy. Powód powinien był przedstawić (...) sp. z o.o. w W. stosowny rachunek w terminie do 3 dnia miesiąca następującego po rozliczonym miesiącu.

Umowa stanowiła, iż w przypadku zaistnienia okoliczności uniemożliwiających powodowi osobiste objęcie służby powód jest zobowiązany wyznaczyć zastępcę zawiadamiając o tych okolicznościach oraz o osobie zastępcy, miejscu jego zamieszkania i telefonie kontaktowym osoby wskazane przez (...) sp. z o.o. w W. z co najmniej trzydniowym wyprzedzeniem.

Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Przewidywała dla każdej ze stron prawo jej wypowiedzenia za trzydniowym wypowiedzeniem.

(dowód: umowa – k. 12)

Dnia 25.11.2016r. powód T. Z. oraz (...) sp. z o.o. w W. zawarli **umowę zlecenia nr (...)**, na mocy której powód zobowiązał się wykonywać usługi ochrony mienia klientów (...) sp. z o.o. w W. dniach i godzinach samodzielnie ustalanych przez powoda. Tytułem wynagrodzenia (...) sp. z o.o. w W. zobowiązał się płacić powodowi wynagrodzenie

miesięczne ustalone z dołu w wysokości wynikającej z rachunku uwzględniającego nakład pracy. Powód powinien był przedstawić (...) sp. z o.o. w W. stosowny rachunek w terminie do 3 dnia miesiąca następującego po rozliczonym miesiącu. Umowa stanowiła, iż w przypadku zaistnienia okoliczności uniemożliwiających powodowi osobiste objęcie służby powód jest zobowiązany wyznaczyć zastępcę zawiadamiając o tych okolicznościach oraz o osobie zastępcy, miejscu jego zamieszkania i telefonie kontaktowym osoby wskazane przez (...) sp. z o.o. w W. z co najmniej trzydniowym wyprzedzeniem. Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Przewidywała dla każdej ze stron prawo jej wypowiedzenia za trzydniowym wypowiedzeniem.

(dowód: umowa – k. 13)

(...) sp. z o.o. w W. na podstawie zmiany umowy spółki dokonanej 08.12.2017r. zmienił firmę na (...) sp. z o.o. w W.. Zmiana ta została wpisana do KRS dnia 22.01.2018r.

(dowód: postanowienie SR dla m.st. Warszawy z dnia 22.01.2018r. - k. 67)

W okresie objętym wskazanymi dwoma umowami z (...) sp. z o.o. w W. (obecnie (...) sp. z o.o. w W.) powód pracował równolegle dla (...) sp. z o.o. w W.. Z tytułu zatrudnienia przez (...) sp. z o.o. w W. (obecnie (...) sp. z o.o. w W.) powód otrzymał dwukrotnie wynagrodzenie. Raz był to suma 416,06 zł netto, drugi raz – 235,06 zł netto.

(dowód: umowy – k. 7-14, rachunki – k. 432-433, 436, zestawienie operacji – k. 95)

(...) Sp. z o.o. w W. współpracowało ze spółkami zależnymi. (...) sp. z o.o. w W. (obecnie (...) sp. z o.o. w W.) było taką spółką zależną. Spółka ta była podwykonawcą (...) sp. z o.o. w W..

(dowód: przesłuchanie świadka Z. K. – k. 328v.)

Było chyba konsorcjum (...) sp. z o.o. w W. oraz (...) sp. z o.o. w W. (obecnie (...) sp. z o.o. w W.) albo była umowa o wzajemnej współpracy. Takie umowy to standard. Jedna spółka jest liderem, a druga spółka udostępnia siły i środki albo pracowników. Wiodącym podmiotem było (...) sp. z o.o. w W.. Nawet teraz w firmach z sektora ochrony zdarza się, że ktoś ma umowę o pracę, a co do nadgodzin zawiera umowę zlecenia, aby nie obciążać firmy, bo taki jest rynek.

(dowód: przesłuchanie świadka M. K. (1) – k. 332v.)

(...) sp. z o.o. w W. oraz (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. w W. dnia 3.08.2011r. zawarli umowę o świadczenie usług obejmujących dozór, ochronę fizyczną i interwencyjną oraz monitoring elektroniczny obiektów i mienia.

Zgodnie z § 4 ust. 3 - 5 umowy wykaz osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia wraz z informacjami na temat ich kwalifikacji zawodowych (...) stanowił załącznik nr 2 do umowy. W przypadku zmian kadrowych (...) sp. z o.o. w W. miał dostarczyć aktualny wykaz. Zmiany kadrowe mogły być dokonane tylko za zgodą (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. w W. i tylko pod warunkiem posiadania przez nowe osoby takich samych licencji pracownika ochrony fizycznej oraz poświadczenie bezpieczeństwa z dostępem do informacji niejawnej.

Zgodnie z § 4 ust. 13 umowy istniała możliwość powierzenia przez (...) sp. z o.o. w W. – za zgodą (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. w W. – części usług podwykonawcy.

(dowód – umowa z dnia 3.08.2011r. – k. 349-359)

(...) sp. z o.o. w W. oraz (...) Sp. z o.o. w G. dnia 28.07.2014r. zawarli umowę o świadczenie usług ochrony fizycznej osób i mienia na terenach chronionych bliżej określonych w załączniku nr 1.

Zgodnie z § 2 ust. 11 usługa mogła być realizowana przez pracowników ochrony (...) sp. z o.o. w W., przez co należało rozumieć: pracowników, zleceniobiorców, podwykonawców oraz inne osoby, za pomocą których (...) sp. z o.o. w W. w/w umowę wykonuje.

Zgodnie z § 4 ust. 5 umowy wykaz pracowników ochrony fizycznej wraz z informacjami na temat ich kwalifikacji, doświadczenia oraz zakresu wykonywanych przez nie czynności (...) stanowił załącznik nr 6 do umowy.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 13 i 14 umowy do obowiązków (...) sp. z o.o. w W. należało prowadzenie m.in. książki służby oraz przekazywanie przedstawicielowi (...) Sp. z o.o. w G. do końca każdego miesiąca kserokopii grafików dyżurów poszczególnych pracowników na następny miesiąc w danym obiekcie

Zgodnie z § 6 ust. 4 umowy pracownicy ochrony podlegali bezpośrednio (...) sp. z o.o. w W., a podczas wykonywania swych obowiązków podlegali również kontroli przez upoważnionych pracowników (...) Sp. z o.o. w G..

Zgodnie z § 6 ust. 5 umowy dyspozycje wydawane przez upoważnionych pracowników (...) Sp. z o.o. w G. miały być odnotowywane w Książce (...) i wykonane wtedy, gdy mieściły się w Przedmiocie Umowy, nie kolidowały z przepisami prawa oraz nie wpływały ujemnie na stan bezpieczeństwa Przedmiotu Usługi.

(dowód – umowa z dnia 28.07.2014r. – k. 360-378)

(...) sp. z o.o. w W. oraz (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. w W. dnia 31.07.2015r. zawarli umowę o świadczenie usług ochrony fizycznej osób i mienia na terenach chronionych bliżej określonych w załączniku nr 1.

Zgodnie z § 2 ust. 10 usługa mogła być realizowana przez pracowników ochrony (...) sp. z o.o. w W., przez co należało rozumieć: pracowników, zleceniobiorców, podwykonawców oraz inne osoby, za pomocą których (...) sp. z o.o. w W. w/w umowę wykonuje.

Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 14 i 15 umowy do obowiązków (...) sp. z o.o. w W. należało prowadzenie m.in. książki służby oraz przekazywanie przedstawicielowi (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. w W. do końca każdego miesiąca kserokopii grafików dyżurów poszczególnych pracowników na następny miesiąc na terenie chronionym.

Zgodnie z § 6 ust. 4 umowy pracownicy ochrony podlegali bezpośrednio (...) sp. z o.o. w W., a podczas wykonywania swych obowiązków podlegali również kontroli przez upoważnionych pracowników (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. w W..

Zgodnie z § 6 ust. 5 umowy dyspozycje wydawane przez upoważnionych pracowników (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. w W. miały być odnotowywane w Książce (...) i wykonane wtedy, gdy mieściły się w Przedmiocie Umowy, nie kolidowały z przepisami prawa oraz nie wpływały ujemnie na stan bezpieczeństwa Przedmiotu Usługi.

(dowód – umowa z dnia 31.07.2015r. – k. 379-404)

(...) sp. z o.o. w W. oraz (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. w W. dnia 30.12.2016r. zawarli umowę o świadczenie usług ochrony fizycznej osób i mienia na terenach chronionych bliżej określonych w załączniku nr 2.

Zgodnie z pkt 2.18 umowy (...) sp. z o.o. w W. zobowiązany był przekazać (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. w W. wykaz pracowników ochrony fizycznej wraz z informacjami nt. ich kwalifikacji.

Zgodnie z pkt 2.21 d umowy pracownicy ochrony podlegali bezpośrednio (...) sp. z o.o. w W., a podczas wykonywania swych obowiązków podlegali również kontroli przez upoważnionych pracowników (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. w W..

Zgodnie z pkt 2.21 e umowy dyspozycje wydawane przez upoważnionych pracowników (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. w W. miały być odnotowywane w Książce (...) i wykonane wtedy, gdy mieściły się w Przedmiocie Umowy, nie kolidowały z przepisami prawa oraz nie wpływały ujemnie na stan bezpieczeństwa Przedmiotu Usługi.

(dowód – umowa z dnia 30.12.2016r. – k. 506-513)

Miejscem wykonywania przez powoda obowiązków była gazownia w G.. Powód pracował jako pracownik ochrony. Do jego obowiązków należało pilnowanie, aby nikt niepowołany nie wchodził, ani nie wjeżdżał na teren gazowni (kontrola pojazdów i osób), prowadzenie książki służby, w której odnotowywano obecność pracowników ochrony, wydawanie

kluczy, obchód obiektu. Powód musiał przestrzegać obowiązujących na terenie gazowni instrukcji BHP, (...) i innych. Powód pełnił funkcję starszego zmiany. W związku z tym ustalał grafik służby na następny miesiąc, przed rozpoczęciem następnego miesiąca zobowiązany był ten grafik przesłać do (...) sp. z o.o. w W., konkretnie do pracownika spółki (...). W praktyce wyglądało to tak, iż powód najpierw przysyłał do R. G. brudnopis, potem – w trakcie miesiąca – dzwonił wskazując na ewentualne zmiany w grafiku, a na koniec miesiąca wysyłał „prawidłowy” grafik. Dla R. G. najważniejsze było to, aby otrzymać „prawidłowy” grafik na koniec miesiąca - aby zliczyć godziny. O zmianach personalnych w grafiku w trakcie miesiąca nic nie wiedział. Dowiadywał się o nich dopiero pod koniec miesiąca, po przesłaniu mu „prawidłowego” grafiku. W trakcie miesiąca pracownicy ochrony sami sobie ustalali dyżury. Mogli się zamieniać, ale tylko w pomiędzy sobą, tj. pomiędzy pracownikami ochrony wyznaczonymi do ochrony gazowni. Jeden chciał mniej godzin, drugi więcej. (...) Sp. z o.o. w te ustalenia nie ingerowała.

(zeznania świadka Z. K. – k. 328v.-329, zeznania świadka M. K. (1) – k. 332v., zeznania świadka R. M. – k. 466v., zeznania świadka R. G. – k. 330-331v., zeznania świadka J. M. (1) – k. 492v., grafiki – k. 16-50)

Nigdy się nie zdarzyło, aby (...) sp. z o.o. w W. odmówiła zatwierdzenia przesłanego przez powoda grafiku.

(dowód: zeznania powoda – k. 493)

(...) Sp. z o.o. w G. do współpracy i nadzoru nad wykonywaniem przez (...) sp. z o.o. w W. usług ochrony wyznaczyło pracownika R. M.. Pracował on do 2015r. Do jego obowiązków należała merytoryczna współpraca, kontrola służby, grafiki zmian, ochrona obiektów. R. M. pracownikom ochrony co do zasady nie mógł nic zlecać, ponieważ ich obowiązki były ustalone z góry – wynikały z umów o świadczenie usług ochrony. R. M. miał wgląd do grafików służby, kontrolował kto i kiedy będzie miał służbę. Na bieżąco informował pracowników ochrony o ewentualnych uchybieniach. R. M. pilnował, aby ilość zakontraktowanych na obiekcie pracowników ochrony zgodna była z zawartymi umowami.

Kontrolę nad prawidłowością sprawowania ochrony pełnił też pełnomocnik ds. nadzoru o nazwisku K.. Przyjeżdżał z jednostki nadrzędnej w G. raz w miesiącu, albo rzadziej – raz na kwartał. Podczas swych wizyt rozmawiał głównie z R. M..

(dowód: zeznania świadka R. M. – k. 466v.-467, zeznania powoda – k. 493)

Na obiekcie gazowni w G. nie było opracowanego regulaminu świadczenia usług.

(dowód: zeznania świadka M. K. (1) – k. 332v., zeznania świadka R. G. – k. 330v.)

Od nikogo z (...) sp. z o.o. w W. powód nie otrzymywał ustanych poleceń na temat tego, co ma w danym momencie robić.

(dowód: zeznania świadka Z. K. – k. 329)

Zakres obowiązków przekazywany był zleceniobiorcy - pracownikowi ochrony ustnie - podczas spotkania ze zleceniodawcą.

(dowód: zeznania świadka M. K. (1) – k. 332v.)

Sporadycznie gazownię odwiedzał przedstawiciel (...) sp. z o.o. w W.. Spotykał się on z władzami obiektu i pytał czy pracownicy ochrony realizują warunki umowy.

(dowód: zeznania świadka M. K. (1) – k. 332v., zeznania świadka Z. K. – k. 329,

Dyrektor Gazowni kontrolował wygląd pracowników ochrony.

(dowód: zeznania powoda – k. 493)

Powód, w okresie objętym żądaniem pozwu, najpierw pracował w systemie 12-godzinnym, potem (od 2016r.) 24-godzinnym. Ową zmianę na system 24-godzinny ustalili sami pracownicy ochrony, (...) sp. z o.o. w W. ją następnie zaakceptowała.

(dowód: zeznania powoda – k. 493, zeznania świadka Z. K. – k. 329-329v.)

Powód przez cały okres objęty żądaniem pozwu pracował za stawkę godzinowa wynoszącą 5zł. Ilość przepracowanych przez niego w danym miesiącu godzin mnożono przez tę stawkę. Wynagrodzenie płatne było najpierw do końca następnego miesiąca, potem co dwa, trzy miesiące. Wówczas brała w tym udział druga firma, z którą powód podpisywał odrębną umowę zlecenia. Innych świadczeń powód nie otrzymywał.

(dowód: zeznania powoda – k. 236v., 493v., umowy z (...) Sp. z o.o. w W. wraz z załącznikami – k. 90-93, umowa z (...) Sp. z o.o. w W. – k. 15, zestawienie operacji – k. 94-95)

W dniach 06.10.2016r., 08.11.2016r., 07.12.2016r. oraz 05.01.2016r. powód otrzymał też wynagrodzenie od podmiotu o nazwie (...) Sp. z o.o.

(dowód: zestawienie operacji – k. 94-95)

Na sporządzonych przez powoda projektach grafików służb znajdują się adnotacje o treści (...), (...). Wynika z nich, iż w tym samym czasie, w jakim powód zatrudniony był przez (...) sp. z o.o. w W., przez wiele miesięcy pełnił też „służby” dla podmiotu o nazwie (...). Podczas wielu miesięcy ilość służb dla (...) była większa, niż dla podmiotu oznaczonego przez powoda jako (...).

(dowód: grafiki służb – k. 16-50, przesłuchanie powoda – k. 493v.)

Powód dnia 20.12.2016r., po kłótni ze Z. K., przestał pracować i złożył pisemne wypowiedzenie.

(dowód: przesłuchanie powoda – 00:04:32 e-protokołu rozprawy z dnia 12.06.2018r. – k. 139-139v., 00:02:14 e-protokołu rozprawy z dnia 10.04.2019r. – k. 236-236v., 00:01:05 e-protokołu rozprawy z dnia 27.06.2019r.), grafiki dyżurów – k. 16-50, zestawienie operacji na rachunku – k. 94-95)

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w sprawie, przesłuchanie powoda oraz na podstawie zeznań świadków M. K. (1), R. G., Z. K., R. M. tudzież J. M. (2).

Prawdziwość oraz autentyczność dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy nie była kwestionowana. Również i Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić im wiarygodności.

Sąd co do zasady dał wiarę zeznaniom świadka M. K. (2), ponieważ treść jego zeznań była spójna z zeznaniami pozostałych świadków oraz z treścią zgromadzonych dokumentów. Sąd nie dał wszakże wiary jego twierdzeniu (k. 328v.), że to wola pracownika decydowała o formie zatrudnienia. Świadek sam sobie zaprzecza twierdząc wcześniej, iż osoba zatrudniana miała jedynie możliwość podpisania lub nie oferowanej przez pozwanego (...) sp. z o.o. w W. umowy zlecenia.

Sąd w całości dał wiarę świadkom R. G., Z. K., R. M. oraz J. M. (1). Zeznania te są szczerze, wyczerpujące i wzajemnie spójne. Jeśli zachodzą pomiędzy nimi a zgromadzonymi w sprawie dokumentami jakiegokolwiek sprzeczności, to jedynie z uwagi na dokładne opisanie przez świadków **sposobu wykonywania** załączonych do akt umów zlecenia oraz usług ochrony mienia. Podkreślenia wymaga, iż w sprawie o ustalenie stosunku pracy ocenie podlega nie tylko treść umowy, ale przede wszystkim sposób jej wykonywania. Na marginesie - twierdzenia świadka J. M. (1) o tym, iż R. M. wydawał pracownikom polecenia Sąd interpretuje w powiązaniu z treścią umów o świadczenie usług ochrony zawartych pomiędzy „gazownią” a (...) sp. z o.o. w W.. Wynika z nich, iż dyspozycje wydawane przez upoważnionych

pracowników (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. dopuszczalne były niejako subsydiarne (miały być wykonane wtedy, gdy mieściły się w Przedmiocie Umowy, nie kolidowały z przepisami prawa oraz nie wpływały ujemnie na stan bezpieczeństwa Przedmiotu Usługi). Wedle umów pierwszeństwo w nadzorze nad pracownikami ochrony miało (...) sp. z o.o. w W.. W tym sensie zeznania R. M., który twierdził, iż nie mógł nic zlecać pracownikom ochrony (k. 466v.) oraz zeznania świadka J. M. (1) o tym, iż R. M. wydawał pracownikom polecenia (k. 492v.) nie są dla Sądu Rejonowego sprzeczne.

Dowód z zeznań powoda Sąd uznał za wiarygodny jedynie w części.

Zeznania te budzą szereg wątpliwości. Powód twierdził, iż wcześniej (jeszcze przed wygraniem przetargu przez (...) sp. z o.o. w W.) ochraniał gazownię na podstawie umowy o pracę. Przeczą temu zeznania świadka J. M. (1), który stwierdził, iż „poprzednia firma też zawierała umowy zlecenia” (k. 492). Ponadto powód w nie do końca jasny sposób zmieniał swoje twierdzenia. W toku sprawy zaczął podkreślać, iż wszystkie umowy w latach 2011-2016r. pochodziły od pozwanego (...) sp. z o.o. w W. i tylko ten podmiot go zatrudniał. Jest to sprzeczne z trzema znajdującymi się w aktach umowami (umowy z (...) Sp. z o.o. w W. wraz z załącznikami – k. 90-93, umowa z (...) Sp. z o.o. w W. – k. 15), nota bene właśnie przez powoda przedłożonymi. Powód nie potrafił w klarowny sposób wytłumaczyć na czym miał polegać „przekręt”, co ma wynikać z adnotacji powoda znajdującej się na dokumencie k. 89. Twierdzenia powoda o wyłącznym zatrudnieniu przez (...) sp. z o.o. w W. są wątpliwe zważywszy na adnotacje o treści (...), (...) znajdujące się na sporządzonych przez powoda grafikach pełnienia służb. Wynika z nich, iż w tym samym czasie, w jakim powód zatrudniony był przez (...) sp. z o.o. w W., przez wiele miesięcy pełnił też „służby” dla podmiotu o nazwie (...). Z odrębnych wyliczeń powoda wynika, iż podczas wielu miesięcy ilość służb dla (...) była większa, niż dla podmiotu oznaczanego przez powoda jako (...). Biorąc powyższe pod uwagę oraz to, iż w dniach 06.10.2016r., 08.11.2016r., 07.12.2016r. oraz 05.01.2016r. powód równoległe otrzymał wynagrodzenie od podmiotu o nazwie (...) Sp. z o.o. oraz dnia 29.11.2016r. od (...) Sp. z o.o. W., teza powoda o wyłącznym zatrudnieniu (w okresie objętym pozwem) przez pozwanego (...) sp. z o.o. w W. nie może być uznana przez Sąd za udowodnioną. Wyjaśnienia powoda odnośnie tego, dla kogo i w jakim czasie pracował, są dla Sądu mało transparentne.

Twierdzeniom powoda, iż przy podpisywaniu umowy zlecenia działał on pod wpływem swoistego przymusu trudno dać wiarę. Jak wskazuje się w orzecznictwie art. 233 § 1 k.p.c., pozostawiając sądowi ocenę wiarygodności i mocy dowodów według własnego przekonania, nie tylko nie zabrania, lecz nawet zakłada włączenie w skład oceny takich niewymiernych elementów, jak zachowanie się stron i świadków w czasie składania zeznań, ich reakcję na dowody przeciwne, pobudki skłaniające do zmiany zeznań itd. (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1966 r. II CR 423/66, OSNPG 1967/5-6/21; podobnie: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 1997 r., I CKN 34/96, LEX nr 1162949; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 stycznia 2014 r., I ACa 1165/13, LEX nr 1430726; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 1973 r., I CR 629/73, LEX nr 7341). Podczas swych trzykrotnych zeznań powód nie sprawiał wrażenia osoby nieśmiałej, zastraszonej, niepotrafiącej należycie dbać o swoje interesy. Wedle Sądu, podczas zeznawania jawił się jako osoba stanowcza, mająca duże poczucie własnej wartości. Z ubolewaniem należy odnotować fakt, iż niekiedy przeradzało się to w przerywanie Sądowi oraz świadkom tudzież w niezawierające elementarnego szacunku odnoszenie się do pełnomocnika strony przeciwnej. Wymusiło to zresztą na Sądzie zwrócenie powodowi uwagi (zob.: zeznania powoda na rozprawie w dniu 25.03.2021, 01:02:42 e-protokołu, k. 493v.).

Sąd nie dał również wiary powodowi, iż grafik (w zakresie czasu pracy na następny miesiąc) musiał być przez (...) sp. z o.o. w W. wiążąco dla pracowników ochrony zatwierdzany. Z przeprowadzanych dowodów wynika, iż był to czysty formalizm, który miał miejsce pod koniec miesiąca, a jego podstawnym celem było prawidłowe naliczenie każdemu wynagrodzenia. Świadczą o tym adnotacje o treści: „sporządził koordynator: R. G.”, które zamieszczał na projektach grafików sam powód, świadczą zeznania samego powoda, wedle którego nigdy nie zdarzyło się, aby (...) sp. z o.o. w W. odmówiło zatwierdzenia grafiku, świadczą wreszcie zeznania świadków R. G., Z. K., R. M. oraz M. K. (1).

Zdaniem Sądu powód miał interes prawny w ustaleniu, że łączył go z pozwanymi stosunek pracy. Interes prawny pracownika w ustaleniu istnienia stosunku pracy nie wyczerpuje się przeto w żądaniu świadczeń należnych z tego stosunku prawnego. Ustalenie istnienia stosunku pracy warunkuje prawo do niektórych bieżących i przyszłych

świadczeń z ubezpieczeń społecznych, a także rzutuje, poprzez konstrukcję stażu ubezpieczenia, na ich wysokość. Może mieć znaczenie dla uzależnionych od okresu zatrudnienia przyszłych świadczeń - prawa do nich lub ich wymiaru - z kolejnych stosunków pracy (np. dodatku stażowego czy nagrody jubileuszowej) – tak SN w wyroku z dnia 29 marca 2001 r., (I PKN 333/00, OSNAPiUS 2003 nr 1, poz. 12, MoP 2001 nr 19, str. 957, Prok. i Pr. 2002 nr 2, poz. 43, Legalis numer 50483).

Zgodnie z art. 22 § 1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy (§ 1(1)). Nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1 (§ 1(2)).

Określony rodzaj pracy świadczony przez powoda na rzecz pozwanych (1), miejsce jej wykonywania (2) oraz zatrudnianie powoda za wynagrodzeniem (3) – te elementy nie były na początku między stronami sporne.

Sporne stały się w zakresie, w jakim powód zaczął twierdzić, iż zatrudniał go wyłącznie pozwany (...) sp. z o.o. w W.. Tak jednak nie było, Powód pracował jako ochroniarz w miesiącach wrzesień i listopad 2016r., wykonując w takim samym miejscu (gazowania w G.), za wynagrodzeniem, taką samą pracę, dla obu pozwanych spółek.

Osobną kwestią są przyczyny zawarcia umów z (...) sp. z o.o. w W. (obecnie: (...) sp. z o.o. w W.). Zdaniem Sądu uczyniono tak ze względów podatkowych. Obligowałyby to Sąd do starannego zbadania związków łączących obie pozwane spółki (w szczególności z uwzględnieniem tzw. koncepcji „przebiecia zasłony korporacyjnej”). Jednak tylko wówczas, gdyby z materiału dowodowego sprawy wynikało, iż stosunek prawny łączący powoda z co najmniej (...) sp. z o.o. w W. (jako domniemaną spółką dominującą), ewentualnie, dodatkowo - również z (...) sp. z o.o. w W. (jako domniemaną spółką zależną) był stosunkiem pracy. Tak jednak nie było. Powoda z obu pozwanymi łączyły umowy zlecenia.

W całym postępowaniu sporne było to, czy powód pracę świadczył pod kierownictwem pozwanych (4) oraz w czasie przez nich wyznaczonym (5).

Podporządkowanie pracownika kierownictwu pracodawcy w procesie świadczenia pracy stanowi swoistą linię demarkacyjną, pozwalającą na wyróżnienie elementu konstrukcyjnego stosunku pracy. Cechą wyróżniającą stosunek pracy spośród innych kategorii stosunków prawnych jest podporządkowanie (wyr. SN z 16.12.2016 r., II UK 517/15, L.). Ta cecha zdaniem Sądu, spośród wynikających z art. 22 k.p., ma znaczenie **najistotniejsze**.

Stopień podporządkowania powoda pozwanemu (...) sp. z o.o. w W. nie osiągnął natężenia charakterystycznego dla stosunku pracy. Powód nie pozostawał przy wykonywaniu swego świadczenia (usługi) po ścisłym kierownictwem zleciodawcy. (...) sp. z o.o. w W. nie realizowało swego władztwa w drodze bieżących i szczegółowych poleceń co do sposobu oraz rodzaju wykonywanych przez powoda czynności. Dający zlecenie, podczas rozmowy z zatrudnianym pracownikiem ochrony, określał ustnie ogólne zasady, ramy, w jakich usługa miała być wykonywana. Ramy te wynikały przede wszystkim z treści umów o ochronę zawartych z „gazownią”. (...) sp. z o.o. w W. czasem wpływało na określone zachowania pracowników ochrony wedle własnych oczekiwań np. telefonicznie. W żadnym jednak wypadku ów nadzór nie polegał na całościowej dyspozycyjności zleceniobiorcy. W praktyce co jakiś czas przyjrzał na obiekt przedstawiciel (...) sp. z o.o. w W. celem sprawdzenia czy wszystko jest w porządku. Z zasady spotykał się wtedy z osobą koordynującą usługę w imieniu „gazowni”. Znamionym w tym kontekście jest, iż - jak sam powód zeznał (k. 493) - jednym z powodów kłótni z dyrektorem Z. K. było żądanie, aby ten przyjechał na obiekt i porozmawiał z pracownikami ochrony. Pracownicy ochrony byli też w pewien sposób nadzorowani przez koordynatora ze strony „gazowni”. W istocie pilnował on, aby tożsamość i ilość obecnych na obiekcie ochroniarzy zgodna była z zawartymi umowami. To, kto konkretnie w danym dniu pełni służbę, miało znaczenie drugorzędne. Koordynator zwracał też uwagę na ewentualne uchybienia. Jego kompetencje nadzorcze ograniczone były jednak przez zapisy umów dotyczących ochrony. Jak już wyżej wywiedziono – zasadą było, iż pracownicy ochrony podlegali w pierwszej kolejności (...) sp. z o.o. w W.. Nie

zmienia tego zapatrywania Sądu fakt, iż powód codziennie podpisywał swoistą listę obecności, a koordynator tą listę zabierał.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika jeszcze, iż raz na kwartał na teren gazowni przyjeżdżała osoba z centrali w G.. Jednakże kontaktowała się głównie z koordynatorem z ramienia obiektu, nie zaś z pracownikami ochrony. Ponadto dyrektor gazowni sprawdzał pracownikom ochronie umundurowanie.

Powyższe uwagi należy odnieść jedynie do pozwanego (...) sp. z o.o. w W.. Pozwany (...) sp. z o.o. w W. (obecnie: (...) sp. z o.o. w W.) żadnego nadzoru nad powodem nie sprawował.

W ocenie Sądu praktykowane przez pozwanych „rozmowy dyscyplinujące” (vide: zeznania świadka M. K. (1) – k. 332v.) nie miały charakteru upomnienia czy też nagany charakterystycznych dla stosunku pracy. Zresztą na obiekcie, na którym pracował powód, takie sytuacje nie miały miejsca.

Podkreślić trzeba, iż umowy (...) sp. z o.o. w W. oraz (...) Sp. z o.o. w G. i (...) S.A. posługiwały się swoistą definicją pracownika ochrony. Zgodnie z nią pracownikiem ochrony mógł być także zleceniobiorca. Wykonywanie tych umów mogło być przez (...) sp. z o.o. w W. zlecane podwykonawcom.

W ocenie Sądu to powód w znacznej mierze decydował o swoim czasie pracy. Wynika to z przyjętego w praktyce sposobu układania i zatwierdzania grafików służb, opisanego powyżej. Powód mógł też powierzyć swoje obowiązki innej osobie, byleby był to pracownik ochrony „przypisany” przez umowy o usługę ochrony do obiektu „gazowni”. Na czas pracy powoda w danym miesiącu E. sp. o.o. w W. miała jedynie częściowy wpływ. Nigdy nie kwestionowała ilości przepracowanych w danym miesiącu godzin wynikającej w ostatecznej wersji grafiku. Ponadto to pracownicy ochrony (w tym powód) samodzielnie zdecydowali aby od 2016r. służby trwały 24 a nie 12 godzin. E. sp. o.o. w W. jedynie ten fakt zaakceptowała.

Co do (...) sp. z o.o. w W. (obecnie: (...) sp. z o.o. w W.), to pozwany ten w żaden sposób powodowi czasu pracy nie wyznaczał.

Powyższe nakazuje przyjąć, iż zawarte przez strony umowy wykazują cechy wspólne dla umowy o pracę i umowy prawa cywilnego z jednakowym ich nasileniem. Wszak brak tamże najistotniejszego elementu – podporządkowania charakterystycznego dla stosunku pracy. Brak też wiążącego dla powoda wyznaczenia mu czasu pracy. Dlatego należy odwołać się do woli stron wyrażonej przy zawieraniu przedmiotowych umów. Nie budzi ona wątpliwości Sądu. Za każdym razem strony wyraźnie oświadczały, iż chcą zawrzeć umowę zlecenia. Powód zawierał je dobrowolnie, a jego twierdzenia, iż działał pod ekonomiczną presją budzą wątpliwości. Wszak był powód cały czas emerytem i posiadał główne i stałe źródło utrzymania. Nie zmienia tej oceny fakt, iż (...) sp. z o.o. na obiekcie w G. oferowało jedynie umowy zlecenia. Podczas trwania współpracy powód kilka razy proponował renegotiację umów i zawarcie umowy o pracę, jednak było to działanie jednostronne. Powód akceptował odmowę i dalej świadczył swoje usługi na podstawie umów zlecenia. Dopiero bardziej stanowcze i odrzucone przez pozwanego (...) sp. z o.o. w W. żądanie zawarcia umowy o pracę stało się jedną z przyczyn, z powodu których powód zakończył współpracę.

Wykonywanie usług dozoru mienia nie musi odbywać się wyłącznie w ramach stosunku pracy (por. wyrok z dnia 18 czerwca 1998 r., I PKN 191/98; z dnia 9 grudnia 1999 r., I PKN 432/99, OSNAPiUS 2001 Nr 9, poz. 310; z dnia 4 lutego 2011 r., II PK 82/10, LEX nr 817515; z dnia 25 października 2016 r., I UK 446/15, LEX nr 2163323, postanowienie z dnia 5 listopada 2013 r., II PK 161/13, LEX nr 1618643). To czy usługi ochroniarskie świadczone są w ramach umowy o świadczenie usług(zlecenia), czy umowy o pracę, uzależnione jest od okoliczności towarzyszących ich wykonywaniu. Okoliczności te, jak wyżej wywiedziono, nie pozwalały na przyjęcie, iż powoda oraz pozwanych łączył stosunek pracy.

Dlatego też orzeczono jak w pkt I i II wyroku.

W pkt III wyroku Sąd nie obciążył powoda poniesionymi przez pozwanych kosztami procesu, w tym kosztami za instancję odwoławczą. Kierowano się tu przepisem art. 102 k.p.c. Mając na uwadze w/w przepis, sytuację osobistą powoda, a także charakter niniejszej sprawy, Sąd postanowił nie obciążać T. Z. wzmiankowanym obowiązkiem zwrotu.

W punkcie IV wyroku orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. a contrario.

ZARZĄDZENIE

1) odnotować w kontrolce uzasadnień;

2) odpis wyroku z uzasadnieniem:

- doręczyć pełn. powoda

3) za 14 dni lub z apelacją.

G., 02.08.2021r. sędzia Dominik Bednarski